

Gazeta

VERDE

Se distribuie gratuit împreună cu

Gazeta

MARTIE 2013

Ziua mondială a Apei

Ziua mondială a Apei și anul de Cooperare Internațională pentru Apă

RESURSELE DE APĂ

Volumul total de apă de pe Pământ este de aproximativ

1.4 miliarde km³.

Volumul resurselor de apă dulce este de aproximativ

35 milioane km³, sau circa 2,5 la sută din volumul total.

Raportul UNESCO despre dezvoltarea apei din cadrul Programului de Evaluare a Apei pe Plan Mondial arată că, în următorii 20 de ani, cantitatea de apă potabilă disponibilă va scădea cu 30%. Practic, 40% dintre locuitorii lumii nu au apă curată suficientă pentru o igienă minimală. Și peste 2,2 milioane de oameni au murit în 2000 de boli legate de consumul de apă contaminată sau din cauza secetei.

În 2004, o organizație engleză, WaterAid, a raportat că un copil moare la fiecare 15 secunde din cauza bolilor legate de apă ce ar putea fi ușor prevenite. Apa potabilă este mai valoroasă decât oricând în istoria noastră, fiind folosită extensiv în agricultură și industrie, și primește din ce în ce mai multă atenție pentru a fi folosită judicios pentru generațiile viitoare.

În fiecare an la 22 martie se celebrează Ziua Mondială a Apei. Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a desemnat perioada 2005-2015 drept Deceniu Internațional „Apa pentru viață” în scopul ridicării nivelului cunoștințelor despre problematica apei.

Decizia instituirii acestei sărbători a fost luată în cadrul Conferinței Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare de la Rio de Janeiro, la 22 decembrie 1992. Sărbătoarea este de o reală importanță, mai ales, pentru că apa este una din resursele indispensabile pentru viața omenirii. De asemenea, această festivitate mondială este un bun prilej de a reaminti cât de periculoasă este absența sau poluarea apei. Henri Coandă afirma că “Secretul longevității e apa pe care o consumăm.” De câțiva ani, România se numără și ea printre țările care sărbătoresc această festivitate dându-și seama cât este de importantă apa pentru consumatorii români. În țara noastră, această zi se sărbătorește de două decenii, din 1993. Sărbătorirea Zilei Mondiale a Apei are ca scop aducere în atenția opiniei publice

a problemelor legate de necesitatea protejării cantitative și calitative a apelor și de a pune în adevărata lumină rolul, îndatoririle și responsabilitățile celor cu atribuții în întreținerea, valorificarea și protejarea surselor de apă. În fiecare an, evenimentul este marcat de un slogan și o problematică. 2013 va fi anul de Cooperare Internațională pentru Apă, așa cum a declarat Organizația Națiunilor Unite. Având în vedere legătura cu Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, Ziua Mondială a Apei 2013, este de asemenea dedicată cooperării în sectorul apei, cu scopul de a crește gradul de conștientizare privind necesitatea de a spori cooperarea internațională în domeniul apei și provocările prezente cu care se confruntă managementul apei, în special în ceea ce privește accesul la apă, alocarea și serviciile.

APA ÎN RELIGIE ȘI FILOZOFIE

Apa este considerată purificatoare în majoritatea religiilor, incluzând hinduismul, creștinismul, islamismul, iudaismul și șionismul. Spre exemplu, botezul în bisericile creștine este făcut cu apă. În plus, o baie rituală în apă pură este făcută celor decedați în multe religii, incluzând iudaismul și islamismul. În islamism, cele cinci rugăciuni pot fi efectuate doar după spălarea corpului cu apă curată (Wudu). În șintoism, apa este utilizată aproape în toate ritualurile pentru curățirea unei persoane sau a unui loc. Filosoful antic grec, Empedocles, a elaborat o întreagă doctrină filosofică (un fel de teorie pre-atomistă a lumii) bazată pe cele patru concepte fundamentale ale Universului care erau reprezentate în lumea reală, conform teoriei sale, de patru elemente fundamentale: apă, aer, fier și pământ. În filosofia clasică chineză, apa, ca element al filosofiei clasice, era unul din cele cinci elemente constituente ale naturii, alături de pământ, foc, lemn și metal.

În decembrie 2010, ca urmare a propunerii inițiate de către Tadjikistan, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a declarat 2013 drept Anul Internațional al Națiunilor Unite de Cooperare apă. UNESCO a fost desemnat ulterior organismul care conduce pregătirile pentru ambele evenimente: Anul 2013 Internațional de Cooperare pentru apă și Ziua Mondială a Apei. O bună gestionare a apei este mai ales o provocare din cauza caracteristicilor sale unice: apa este inegal distribuită în timp și spațiu, ciclul hidrologic este extrem de complex și perturbațiile au efecte multiple. Urbanizarea rapidă, poluarea și schimbările climatice amenință, în timp ce cererea pentru apă este în creștere, în scopul de a satisface necesitățile unei populații mondiale în creștere, acum la peste șapte miliarde de oameni, pentru producția de alimente, energie, industrie și utilizări interne. Apa este o resursă comună și gestionarea acesteia, trebuie să ia în considerare o gamă largă de conflicte de interese. Acest lucru oferă oportunități de cooperare între utilizatori. În desemnarea 2013 ca Anul Internațional al ONU de cooperare pentru apă, Adunarea Generală a ONU recunoaște că cooperarea este esențială pentru a găsi un echilibru între nevoi și priorități diferite și accesul la această resursă prețioasă trebuie să fie echitabil, folosind apa ca un instrument al păcii. Promovarea cooperării în domeniul apei implică o abordare interdisciplinară care să cuprindă factori culturali, educaționali și științifici, precum și dimensiunile religioase, etice, sociale, politice, juridice, instituționale și economice.

Ziua mondială a Apei

Sărbătorirea Zilei Mondiale a Apei are ca scop aducere în atenția opiniei publice a problemelor legate de necesitatea protejării cantitative și calitative a apelor și de a pune în adevărata lumină rolul, îndatoririle și responsabilitățile celor cu atribuții în întreținerea, valorificarea și protejarea surselor de apă.

Ziua Mondială a Apei, prilej de sărbătoare și pentru maramureșeni

Începând din anul 1993, România s-a alăturat țărilor care aniversază, an de an, în data de 22 martie, Ziua Mondială a Apei. În afară de evenimentele organizate pentru a marca sărbătoarea, mari motive de bucurie pentru populație nu au fost, cel puțin pentru județele ca și Maramureșul, și aici mă refer din perspectiva accesului la rețelele de apă și canalizare. În ultimii ani, datorită proiectelor de dezvoltare din fonduri europene nerambursabile, această situație a început să se schimbe. Orașe și localități mici, unde fie nu era o acoperire majoră sau nu exista deloc acces la aceste rețele, au început să fie conectate la demersul care are ca scop conformarea țărilor membre Uniunii Europene, la cerințele acestei entități. Angajamentul României privind creșterea calității vieții prin creșterea gradului de conectare a populației la aceste rețele a

devenit una dintre prioritățile Municipiului Baia Mare, dar și al județului Maramureș în general. Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Maramureș, prin eforturile susținute alături de operatorul SC Vital SA și administrațiile publice locale, derulează în acest moment unul dintre cele mai importante proiecte din județ, extinderea și reabilitarea rețelelor de apă și apă uzată, în valoare de 120 de milioane de euro. În urma implementării, localitățile Vișeu, Sighetu Marmăției, Cavnic, Baia Sprie, Târgu Lăpuș, Seini, Tăuții Măgherăuș și Municipiul Baia Mare vor beneficia de lucrări de extindere sau reabilitare a rețelelor de apă și apă uzată, dar, mai ales, cetățenii se vor simți cu siguranță mai europeni.

Cătălin Cherecheș,
Primarul Municipiului Baia Mare,
Președintele ADI Maramureș

„Între anii 2007-2010 în Baia Mare s-a pus în operă proiectul de modernizare și reabilitare a serviciilor de apă canalizare în valoare de 47 milioane euro, realizându-se astfel o serie de lucrări la stațiile de tratare și epurare, aproape 50 km rețele de transport distribuție de apă canalizare reabilitate, cu consecințe extrem de faste în calitatea serviciilor”.

Radu Micle

Despre apă, investiții, prețuri și tarife la apa potabilă și canalizare în județul Maramureș

Interviu cu **Radu Micle**, director juridic comunicare SC VITAL SA

manifestat de autorități și beneficiarii acestor servicii pentru îmbunătățirea calității acestora. Ce măsuri au fost întreprinse în anii din urmă pentru creșterea performanțelor sectorului de apă canal?

Radu Micle: În ultimii 10 ani s-au produs modificări profunde în ceea ce privește serviciile de apă și canalizare din România. S-a creat o legislație specifică pentru serviciile de apă și canalizare, atât la nivelul reglementărilor primare (L326/2011, L241/2006, OUG 13/2008), dar și a celor secundare și terțiare (HG1353/2003, Ord. Pres. ANRSC 88,89,90/2007), un tablou complex de norme care a deschis calea modernizării și dezvoltării acestor servicii comunitare de utilități publice, atât de importante pentru întreaga populație. Un cadru legislativ care reprezintă chiar un model pentru alte state, rezultat al adecvării normelor juridice cu realitățile din teren. S-au constituit instituții cu regulile lor de funcționare (Asociații de Dezvoltare Intercomunitară Apă Canal/ operatorii regionali în diverse faze de execuție a contractelor de delegare), s-au implementat noi sisteme de monitorizare a performanțelor operatorilor (așa numitul benchmarking). S-a îmbunătățit starea tehnică pentru o parte a infrastructurii de apă și apă uzată, respectiv a crescut ponderea populației care are acces la sistemele centralizate de apă canal.

Rep.: Practic, în județul Maramureș, ce s-a realizat?

Radu Micle: Fiecare comunitate locală, în ultimii ani, a alocat fonduri mai

mult sau mai puțin substanțiale pentru programele de investiții, de regulă punctuale (reabilitări, extinderi rețele apă canal, reparații, modernizări stații de tratare, epurare). Primul program la nivel județean în domeniu a fost SAMTID, care a vizat între 2006-2009 “Reabilitarea sistemelor de apă” pentru 8 orașe ale județului nostru, cu o valoare de 14,6 milioane euro.

În noiembrie 2008 s-a perfectat contractul de delegare a gestiunii serviciilor de apă canal între SC VITAL SA - operatorul regional și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) Maramureș, în numele și pe seama colectivităților locale deservite cu servicii de apă și canalizare de operatorul regional. Între anii 2007-2010 în Baia Mare s-a pus în operă proiectul de modernizare și reabilitare a serviciilor de apă canalizare în valoare de 47 milioane euro, realizându-se astfel o serie de lucrări la stațiile de tratare și epurare, aproape 50 km rețele de transport distribuție de apă canalizare reabilitate, cu consecințe extrem de faste în calitatea serviciilor.

În februarie 2012 a fost semnat la București, la Ministerul Mediului și Pădurilor Contractul de finanțare pentru implementarea proiectului “Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Maramureș”.

Aceste investiții au în obiectiv extinderea a 160 km rețele de apă, reabilitarea a 84 km rețele de apă, extinderea a 202 km rețele de canal, reabilitarea a 31 km rețele de canal, o stație nouă de tratare a apei și 4 reabilitate, o stație nouă de epurare și 5 reabilitate, 17 stații de pompare apă și 45 de stații noi de pompare apă uzată,

5 stații de pompare reabilitate (3, de apă și 2, de apă uzată). Indicatorii financiari ai acestei investiții, defalcați pe surse de finanțare indică: grant (bani gratuit) de la UE: 77,31% - 92,6 milioane euro; grant autoritate centrală: 11,82% - 14,1 milioane euro; buget local: 1,82% - 2,1 milioane euro; credit contractat de operator: 9,05% - 10,8 milioane euro.

În prezent, o parte dintre contractele de lucrări au fost deja atribuite și sunt în faza de execuție, iar celelalte urmează a fi atribuite prin procedurile legale.

Rep.: Care sunt condițiile impuse țării noastre, cetățenilor din comunitățile locale beneficiare, în schimbul alocării gratuite din partea UE a unor sume foarte mari pentru finanțarea acestor investiții? Pentru că se poate remarca o ajustare periodică a prețurilor și tarifelor apei și canalului, pe fondul, este adevărat, al îmbunătățirii vizibile din 2009 a calității apei în municipiul Baia Mare.

Radu Micle: Răspunsul la această întrebare este unul care presupune explicații mai ample, datorită mecanismelor financiare și instituționale complexe care fundamentează strategiile, programele și măsurile de modernizare și dezvoltare a serviciilor de apă și canalizare obținute la nivelul întregii țări și bineînțeles și pentru județul nostru.

Astfel, pornind de la necesarul de investiții pentru fiecare unitate administrativ-teritorială în parte, foarte mare și de nesuportat din bugetele locale sau din cel al administrației centrale, a fost necesară susținerea din partea UE cu alocări nerambursabile pentru aceste proiecte de investiții pe piața apei potabile. Granturi

de 50% din valoarea programelor – în proiecte SAMTID- 75% în cele finanțate prin ISPA (programele din perioada de preaderare a României la UE) sau de 89% pentru investițiile acordate în Programul Operațional Sectorial (POS) Mediu.

Rep.: Contribuții cu titlu gratuit extrem de importante, acordate de UE acestor proiecte. Este sprijinul țărilor din UE, nerambursabil în sectorul mediului, acordat pentru încadrarea și a României la exigențele prevăzute în directivele de la Bruxelles privind apa și apa uzată, directiva nr. 98/83/EC privind apa potabilă și directiva 91/271/CEE privind apa uzată. Dar care este prețul pe care trebuie să-l suportăm pentru acordarea gratuită a acestor fonduri, pentru că este cu siguranță și un preț pe care trebuie să-l plătim?

Radu Micle: Pentru ca toți acești bani să fie distribuiți în mod gratuit României, comunităților locale pentru investițiile imperios necesare în domeniul alimentării cu apă și canalizării s-a parcurs un drum lung, nu întotdeauna drept, la capătul căruia a rezultat un mecanism destul de complicat, obligatoriu pentru toți actorii implicați în acest proces: statul român, colectivitățile beneficiare, operatorii serviciului.

Astfel, începuturile pot fi considerate negocierile de aderare ale României la UE și elementele de concretețe în materie, consacrate în capitolul 22 – Mediu, ale tratatului de Aderare. Punerea în operă, pentru intervalul 2007-2015, a prevederilor vizând dezvoltarea, modernizarea și protecția mediului s-au materializat în POS Mediu.

„Până în 2013, respectiv 2015, România s-a angajat pentru localitățile cu peste 10.000 locuitori sau pentru aglomerările umane care concentrează această populație, să se conformeze la directivele europene privind calitatea apei potabile (2013) și a apelor uzate deversate în emisar (2015), respectiv să trateze avansat apele uzate în toate aglomerările de peste 2.000 locuitori echivalenți până în 2018. Deci, pentru județul nostru se vor face investiții pentru atingerea obiectivelor”.

Radu Micle

Rep.: Despre care se știe relativ puțin!

Radu Micle: Acest Program Operațional Sectorial pentru Mediu (alături de programe similare în alte domenii) este unul din instrumentele concrete prin care se valorifică sprijinul UE pentru țara noastră într-un domeniu unde necesarul investițional este extrem de mare. POS Mediu este structurat pe șase componente majore, 6 axe de dezvoltare și finanțare, Axa 1 fiind cea care reglementează apă potabilă și apă uzată. Suma alocată în total acestui program este de peste 5 miliarde euro, axei 1 revenindu-i 3,2 miliarde euro, din care fiecărui județ îi sunt alocați în medie 100 milioane euro.

Rep.: Fiecare județ primește gratuit 100 milioane de euro pentru investiții în infrastructura de apă canalizare?

Radu Micle: Așa este. Dar, în plus, se impune respectarea unor cerințe de natură financiară și instituțională fără de care aceste fonduri nu se acordă.

Rep.: Deci nu se dau acești bani fără condiții. Care sunt acestea?

Radu Micle: Evident că nu. Prima cerință este întocmirea unui plan strategic (masterplan) din care să rezulte care este viziunea autorităților publice locale și a operatorului regional de apă canal și de dezvoltare și modernizarea infrastructurii de apă canalizare în județ. Urmează elaborarea unei documentații complexe, de natură tehnică, care are la bază planul strategic și care materializează opțiunile investiționale ale Unităților Administrativ-teritoriale (UAT) beneficiare ale celor 120 milioane de euro, în așa fel încât să fie asigurat accesul populației la serviciile de apă canal în proporție de peste 90% din totalul populației respective.

Rep.: Dar de ce numai Baia Mare, Tăuții Măgherauș, Baia Sprie, Seini, Târgu Lăpuș, Cavnic, Sighetu Marmatei și Vișeu de Sus beneficiază de aceste investiții?

Radu Micle: Este tot rezultatul eşalonării acestor investiții, conținute în POS Mediu. Astfel, până în 2013, respectiv 2015, România s-a angajat, pentru localitățile cu peste 10.000 locuitori sau pentru aglomerările umane

care concentrează această populație, să se conformeze la directivele europene privind calitatea apei potabile (2013) și a apelor uzate deversate în emisar (2015), respectiv să trateze avansat apele uzate în toate aglomerările de peste 2.000 locuitori echivalenți până în 2018. Deci, pentru județul nostru se vor face investiții pentru atingerea obiectivelor înaintea precizate în localitățile enunțate. Pentru celelalte localități sub 10.000 locuitori, se vor întocmi alte programe de reabilitare/extindere și dezvoltare a infrastructurii, care vor beneficia de finanțare din partea UE în intervalul 2015-2021, astfel încât să fie îndeplinite și în aceste comunități locale standardele de calitate impuse. Acest fapt nu înseamnă că nu se vor face investiții din fonduri atrase din alte surse (bugetele locale/naționale, împrumuturi, fonduri proprii) în toate UAT-urile județului.

Rep.: Ce a cântărit în selectarea localităților beneficiare ale primului set de investiții?

Radu Micle: Exclusiv criteriul solicitat de UE și impus în POS Mediu cu o excepție: Cavnicul, la care s-a ținut cont de potențialul turistic aparte al acestuia și necesitatea dezvoltării unei infrastructuri adecvate.

Rep.: Aceasta este prima cerință, care poate interesa marele public într-o mai mică măsură. Relatați-ne despre operatorul SC VITAL SA care, dintr-un operator la nivelul Băii Mar, a devenit unul județean (regional), despre asocierea UAT în dorința de a beneficia de aceste investiții, de contractul de delegare a gestiunii.

Radu Micle: Aceste transformări, aceste modificări de esență în structura instituționalizată a "actorilor" participanți pe piața apei potabile sunt o a doua exigență de natura instituțională de data aceasta, fără de care oficialii din Bruxelles nu acceptă derularea finanțării POS Mediu. De altfel, această construcție, cu un operator de apă canal care să furnizeze/presteze serviciile la nivel regional, cu o asociere a UAT în vederea atragerii în comun a fondurilor de investiții și un document juridic care să consacre legătura operator regional – comunități locale, (adică Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de apă canalizare), a fost prefigurată de programul SAMTID. Acesta a impus o astfel de arhitectură

instituțională. În Maramureș, există din 2005 operator regional, SC VITAL SA așa cum ați precizat, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) Maramureș din 2001 și Contractul de delegare din 2008, 11 localități fiind semnatare inițiale ale acestuia.

Rep.: Lăsăm la urmă o problemă care revine de multe ori în discuție, și anume, prețul apei. Pare că pe de o parte există confuzii în traterea acestei probleme, sau uneori există tentația de a face afirmații în necunoștință de cauză.

Radu Micle: Aș vrea să încercăm să clarificăm această chestiune extrem de sensibilă, pentru a elimina din discuție numeroasele speculații care ar putea să apară în legătură cu acest subiect:

1. Prețurile la apă respectiv tarifele la canalizare nu sunt stabilite de operator, ci doar aplicate de acesta. Decizia de formare, modificare și ajustare a prețurilor/tarifelor este luată, în toate situațiile numai și numai de comunitățile locale prin autoritățile administrației publice locale beneficiare, la nivelul ADI, pe baza avizelor Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC), care se pronunță sub aspectul legalității. Deci, un dublu filtru, al autorităților centrale și al celor locale în legătură cu documentațiile propuse de operatori privind prețurile/tarifelor practicate pe arealul de deservire.

2. Dacă până în anii 2006-2007 prețurile și tarifele conțineau în structură prețurile de cost și un eventual profit de până la 5%, mecanismele financiare impuse de programul SAMTID, ISPA și acum POS Mediu, obligă autoritățile decidente să accepte suplimentar în tarif, pe lângă prețul de cost, o componentă de dezvoltare (investiții). Aceasta, de regulă, reprezintă aportul beneficiarilor serviciilor de apă canalizare, prin așa numita coparticipare, la bugetul programelor de investiții respective. Astfel, la proiectul SAMTID, contribuția beneficiarilor a fost 50%, la ISPA 31%, iar la POS Mediu va fi de circa 11%.

Rep.: Ce înseamnă, mai precis, acest fapt?

Radu Micle: Înseamnă o nouă condiție, de data aceasta financiară, care, dacă nu este îndeplinită, nu se aprobă alocarea de fonduri nerambursabile pentru aceste

investiții. Mai pe înțelesul tuturor, dacă programul SAMTID a fost de 14,6 milioane euro, 7,3 milioane de euro le plătesc beneficiarii, la ISPA Baia Mare din aproape 47 milioane euro, 12 milioane euro revin locuitorilor din capitala reședință de județ, iar din cele 120 milioane de euro din POS Mediu, aproximativ 12 milioane (9,05%) ar fi în sarcina utilizatorilor serviciilor din cele 9 localități beneficiare, proporțional cu valoarea investițiilor alocate localității.

Rep.: Și cum se reflectă aceste cifre, efectiv, în prețul apei? Există vreo regulă de care trebuie să țineți cont?

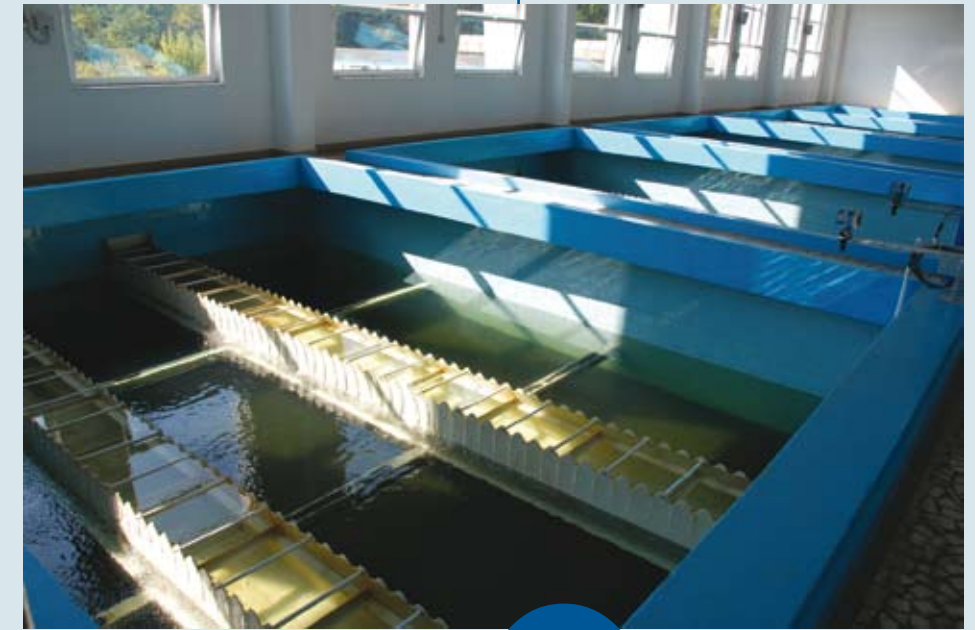
Radu Micle: Evident. În toate programele de investiții s-au efectuat studii specifice, cele financiare și de suportabilitate având un rol predominant. În temeiul acestor analize financiare s-au elaborat mecanisme și planuri concrete de politici tarifare care vizează evoluția prețurilor/tarifelor în orizontul de timp în care se vor rambursa împrumuturile contractate pentru susținerea acestor investiții, credite angajate, fie de UAT, fie de operatorul regional în numele beneficiarilor serviciilor.

Rep.: Se poate să fiți mai explicit, vă rog?

Radu Micle: Firește. Voi da un exemplu concret. Pentru demararea programului ISPA care a vizat reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și canal din municipiul Baia Mare, angajamentul financiar negociat cu UE presupunea din cei aproape 47 milioane euro (valoarea proiectului), 70% alocați gratuit de Bruxelles, o participare a bugetului local de 2%, respectiv un aport al beneficiarilor (utilizatorilor) baimăreni de 28%, adică cca. 12 milioane de euro, împrumutați de la Banca Europeană de Investiții. Pentru viitoarele investiții pe care le începem în zilele acestea, o schemă financiară asemănătoare, dar cu alte contribuții: de 77,3%, aport nerambursabil din partea UE, 11,82% grant guvernul României, 1,82%, aport bugetele locale și 9,05%, credit – adică aproximativ tot 12 milioane euro. Un împrumut pentru care suntem în tratative cu diferite bănci din România și cu BERD.

Rep.: Cum veți gestiona aceste sume împrumutate, destul de mari?

Radu Micle: Nu va fi ușor. Nu este plăcut pentru nimeni când se măresc tarifele/

prețurile la apă canal. Este un tratament aplicat de UE tuturor celor 42 județe din România. Operatorii, ca și SC VITAL SA au fost obligați, alături de autoritățile administrației publice locale să aplice acele mecanisme financiare de ajustare a prețurilor și tarifelor capabile să genereze venituri în vederea rambursării într-un anumit număr de ani a acestor credite. Vreau să precizez, în mod neechivoc, că aceste politici tarifare sunt obligatorii, ele nu puteau fi evitate în niciun fel, dacă s-a dorit accesarea fondurilor europene nerambursabile. Fonduri atât de necesare în aceste vremuri de criză. Una peste alta, prețurile și tarifele aplicate de SC VITAL SA în comunitățile unde furnizează/prestează serviciile de apă canalizare sunt în partea de jos a unui clasament privind prețurile practicate de marii operatori din țară. Astfel, dacă la Constanța se plătește 7,66 lei/mc apă și canalizare, la Cluj se plătește 5,50 lei/mc, la Timișoara, 5,41 lei/mc, iar în Baia Mare, 5,13 lei/mc pentru apa potabilă și canalizare.

Rep.: Deci, fără aceste ajustări (măririi) ale prețului apei nu s-ar fi putut, nu se vor putea face investițiile acestea masive, cu zeci de milioane sau chiar sute de milioane în POS Mediu nerambursabili.

Radu Micle: Neîndoielnic. Singuri, fără sprijin extern nu am fi reușit să mobilizăm aceste resurse financiare în programele de modernizare/dezvoltare a rețelei de apă canalizare. S-ar fi putut realiza investiții de mai mică anvergură și, bineînțeles, cu costuri mai mari.

„Pentru demararea programului ISPA care a vizat reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și canal din municipiul Baia Mare, angajamentul financiar negociat cu UE presupunea din cei aproape 47 milioane euro (valoarea proiectului), 70% alocați gratuit de Bruxelles, o participare a bugetului local de 2%, respectiv un aport al beneficiarilor (utilizatorilor) baimăreni de 28%, adică cca. 12 milioane de euro, împrumutați de la Banca Europeană de Investiții”.

Radu Micle

competență pentru o nouă etapă

Interviu cu ENIKO DANCOS, director general ADISS SA

Dumbrăvița

Compania ADISS S.A. Baia Mare este o companie tehnologizată în domeniul tratării apelor uzate menajere și este pregătită pentru a răspunde cerințelor pieții conform viitoarelor obiective de tratare a apelor uzate, conținute în Directiva Consiliului 91/271/CEE. www.adiss.ro

Rep. Doamnă director, Compania ADISS S.A., ca firmă tehnologizată, a devenit unul dintre actorii industriali performanți pe piața sistemelor și tehnologiilor pentru tratarea apelor uzate. Directiva 91/271/CEE are niște obiective. Cum vă adaptați acestora?

Situația deficitară în domeniul înzestrării cu rețele de canalizare și stații de epurare din România existentă în momentul aderării la Uniunea Europeană a fost luată în considerare în cadrul negocierilor cu specialiștii Comisiei Europene. În acest sens, în vederea conformării la prevederile Directivei Consiliului 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane, România s-a angajat să respecte un calendar care se întinde până în 2018.

Dotarea cu stații de epurare și rețele de canalizare se va realiza treptat, având în vedere că, la momentul aderării, implementarea Directivei, în ceea ce privește epurarea apelor uzate urbane, a fost apreciată ca o problemă complexă și foarte costisitoare. Într-un asemenea context, Compania ADISS S.A. și-a structurat resursele pentru a ajunge la soluții și rezultate tehnice și tehnologice concordante cu prevederile Directivei Consiliului 91/271/CEE. Ca și companie care furnizează și tehnologie și echipamente, ADISS s-a concentrat pe soluții și resurse prin care se răspundă pe de o parte cerințelor de echipamente pentru stații de epurare dimensionate pentru localități cu peste 10.000 locuitori echivalenți, iar pe de altă parte s-a specializat pe echi-

pamentele de tratare mecano-biologică a apelor uzate, pentru aglomerări cu sub 10.000 locuitori. Toate acestea sunt de completat și cu importantul pachet de servicii specializate: montaj, asistență tehnică la montaj și punere în funcțiune a stațiilor de epurare, reglarea parametrilor în stații și, mai ales, realizarea testelor de performanță, ce atestă calitatea ansamblului funcțional în concordanță cu legislația în vigoare. Pot afirma că întreaga viziune strategică a companiei are în vedere în mod necondiționat cerințele Directivei Consiliului 91/271/CEE și a legislației în domeniu.

Rep. Compania a fost implicată în obiective finanțate prin Programul Operațional Sectorial de Mediu?

Da! Am fost implicați în realizarea a trei obiective finanțate prin Programul Operațional Sectorial de Mediu. Unul din obiective a avut în vizor Județul Tulcea, unde au fost finalizate și puse în funcțiune stațiile de epurare de la Isaccea, pentru 5.000 locuitori, și Măcin, pentru 10.000 locuitori. Al doilea obiectiv finalizat și pus în funcțiune a fost în județul Gorj, cu o stație la Bumbesti, pentru 7.500 locuitori, iar al treilea obiectiv finalizat și pus în funcțiune a fost în județul Olt, cu stațiile de epurare de la Piatra, pentru 3.000 locuitori, Drăgănești, pentru 5.000 locuitori, și Potcoava, pentru 3.000 locuitori. Pot afirma că aceste obiective au constituit și un important test privind competențele și competitivitatea de ansamblu a companiei, devenind în acest fel o carte de vizită de luat în seamă. Nu ne-am oprit însă aici. În cadrul aceluiași program mai sunt în derulare și stațiile de epurare de la Feldioara, de la Fierbinți și Mihail Kogălniceanu, care vor completa pachetul nostru de realizări în domeniul echipamentelor specializate ce deservesc marile obiective de tratare a apelor uzate.

Rep. Dar în județul Maramureș?

Compania ADISS S.A. a răspuns și nevoilor județului Maramureș, cu finanțare pe alte programe și resurse financiare, dar cu niveluri de calitate identice cu cele impuse prin Programul Operațional Sectorial de Mediu. Stațiile de epurare de la Dragomirești, Dumbrăvița și Ocna Șugatag sunt stații ADIPUR, puse în funcțiune la parametrii proiectați.

Dragomirești

Dragomirești

Bumbesti - Jiu

Bumbesti - Jiu

Rep. În ce direcții se îndreaptă preocupările privind dezvoltarea tehnologică?

Mai întâi trebuie să discutăm faptul că România s-a angajat, pentru localitățile cu peste 10.000 locuitori sau pentru aglomerările umane care concentrează această populație, să se conformeze la directivele europene privind calitatea apelor uzate deversate în emisar (2015), respectiv să trateze avansat apele uzate în toate aglomerările cu peste 2.000 locuitori echivalenți până în 2018.

Iată două direcții pe care le-am avut și le avem în vedere. Cu cartea de vizită prezentată anterior, avem disponibilitate de răspuns la nevoia din piață în continuare. În acest fel, putem contribui la finalizarea obiectivelor cu termen în 2015, cu referire la calitatea apelor uzate deversate în emisar pentru stațiile deservente în localitățile cu peste 10.000 locuitori.

În ceea ce privește tratarea apelor uzate din aglomerările de peste 2.000 locuitori, avem soluțiile noastre proprii de tratare mecano-biologică, care au fost performanțate pas cu pas de către echipa de cercetare-dezvoltare a produselor companiei.

Rep. Este vorba de produse concepție proprie?

Da! Este vorba de stațiile de epurare compacte modulare ADIPUR, care se constituie dintr-un sistem de echipamente de epurare mecano-biologică structurat pe principiile de concepție modulară, ceea ce permite dezvoltarea stațiilor de epurare pentru capacități diferite de procesare a apelor uzate menajere, în vederea aducerii acestora la parametri ecotehnologici corespunzător pentru deversarea într-un emisar.

Oricare din stațiile de epurare compacte modulare ADIPUR asigură un efluent în conformitate cu standardul NTPA 001/2002. Sistemul nostru de echipamente ADIPUR, cu

Măcin

Isaccea

incinerarea nămolurilor cu grad ridicat de pericol, pentru uscarea nămolurilor și pentru reciclarea nămolurilor. Aceasta nu înseamnă că nu avem preocupări pentru a oferi pe piață, în timp, și soluții proprii în aceste domenii.

Rep. În consecință, sunteți pregătiți pentru o nouă etapă de abordare a obiectivelor Directivei Consiliului 91/271/CEE privind tratarea apelor uzate.

Da! Suntem pregătiți cu soluții tehnice și tehnologice, suntem pregătiți cu un potențial de concepție, cu un potențial de producție și implicit cu un potențial de management, care are o anumită specificitate în acest domeniu industrial.

Rep. În loc de încheiere ...

Nu vreau decât să revin la declarația mea ca și director general ADISS S.A., prin care afirm că drumul ales de noi este Drumul Tehnologiei (A New Technological Way!), un drum fără limite, cu o disponibilitate permanentă de a oferi soluții competitive în domeniul nostru de activitate.

Această disponibilitate nu este altceva decât o invitație de a ne deveni partener ... cu ADISS S.A. ... acolo unde valorile promovate sunt: competitivitate, competență, dinamism și calitate.

toate variantele sale, se conformează foarte bine obiectivelor Directivei Consiliului 91/271/CEE, prin care sunt vizate aglomerările cu sub 6.000 locuitori.

Pot afirma că suntem pregătiți sub toate aspectele pentru a face față cerințelor de acest nivel: documentație, tehnologie de fabricație, certificări, echipamente, service, instruire, management specific orientat pe obiective de acest tip etc. Pe de altă parte, cred că putem să informăm mediul de specialitate că suntem pregătiți cu soluții și capacități de producție pentru a satisface cerințele tehnologice pentru tratarea apei potabile.

Rep. Bine, dar mai este și problema nămolurilor...

Și în problema nămolurilor compania ADISS are soluții competitive. Ca și reprezentant al firmei HUBER S.E., putem acționa pe piață cu tehnologie și echipamente specializate pentru

EDUCAȚIA începe de la cei mici

Programele educaționale pentru copii reprezintă o prioritate pentru SC VITAL SA. Pentru că noi înțelegem că un comportament corect față de apă se educă din primii ani de viață. Un copil care cunoaște de mic etapele prin care trece apa până să ajungă potabilă și să curgă la robinetele fiecăruia dintre noi va respecta apa și munca celor din spatele apei potabile. Similar își va forma și o atitudine ecologică și de protejare a sursei de apă.

Astfel, SC VITAL SA a conceput un material de informare educare, denumit "Drumul apei de la sursa la robinet și înapoi la sursă", destinat în special elevilor din clasele IV-VIII. Materialul conține toate etapele prin care trece apa de la captarea ei de la sursă până la robinete și mai apoi spre stațiile de epurare și apoi din nou în natură. Pentru că ne dorim să avem utilizatori informați, acest material a fost prezentat elevilor din marea majoritate a localităților în care operăm. Lecția deschisă a fost primită cu mult entuziasm atât de elevi cât și de dascăli, care au apreciat importanța unor prezentări de acest gen. Mai ales că societatea noastră operează de puțină vreme în județ și este de datoria noastră să informăm elevii asupra serviciilor prestate.

Conștientizarea asupra importanței apei se realizează și printr-o serie de vizite la Stația de tratare a apei potabile din Baia Mare și la Stația de epurare a apelor uzate. Pentru că imaginile sunt întotdeauna mai elocvente, cei interesați văd efectiv etapele prin care trece apa până să devină potabilă, respectiv cele de epurare a apelor uzate precum și instalațiile și tehnologiile folosite în acest sens, care nu de puține ori au impresionat vizitatorii.

Era tehnologiei a făcut ca și mijloacele de adresare și de comunicare cu publicul să se modifice. Astfel că suntem prezenți și în mediul on line prin intermediul site-ului www.vitalmm.ro. Nu am uitat nici aici de cei mai mici și am construit o secțiune dedicată în principal copiilor, dar și părinților și dascălilor. În secțiunea "Pagina copiilor" cei interesați vor găsi două jocuri educative: "Hai să facem curat!" și "Nu lăsa apa să se irosească!" Prin intermediul acestor jocuri pe calculator, micuții învață cât de important este să păstrezi un mediu curat, nepoluat și cât de importantă este apa pentru viață și sănătate.

În plus, cei pasionați de colorat, mai găsesc aici varianta electronică a cărții "Picătura știe tot". Aceștia pot să-și tipărească de pe site paginile cărții și împreună cu Picătura să pornească într-o aventură în care vor descoperi lucruri noi și interesante despre drumul apei de la sursă la robinet, vor avea de dezlegat labirinturi și vor afla care sunt întrebunțările apei, totul printr-o serie de jocuri și figuri care pot fi colorate. Pagina copiilor, poate fi accesată de pe pagina principală a site-ului www.vitalmm.ro, secțiunea Main Menu, din partea stângă a paginii.

Biroul Relații Publice Vital S.A.

„Domeniul gospodăririi apelor este unul cu impact major asupra oamenilor și mediului înconjurător”

Dl. jr. Grațian Talos
- DIRECTOR SGA MM

trecut accentul era pus pe realizarea lucrărilor pe cursurile de apă. În prezent, sfera de activitate s-a lărgit.

Am cunoscut evoluții majore în activitățile de monitoring integrat a resurselor de apă, precum și a celor de avertizare a fenomenelor de risc.

Odată cu dezvoltarea și implementarea programelor IT, activitatea de comunicare a devenit mult mai rapidă. Deși mulți din specialiștii noștri sunt la vârsta pensionării, experiența lor este folosită pentru instruirea noii generații.

Care sunt cele mai importante obiective aflate în administrarea Sistemului de Gospodărire a Apelor Maramureș?

Toate obiectivele SGA Maramureș sunt tratate cu maximă importanță, dar cu siguranță cele mai cunoscute sunt: Amenajarea Strâmtori-Firiza, Radarul Igniș precum și toate lucrările hidrotehnice cu rol de apărare împotriva inundațiilor din care pot fi enumerate: digul Lăpuș din zona Coaș-Recea, digurile de pe râurile Iza, Vișeu și Valea Sălajului.

Care sunt cele mai importante proiecte de investiții aflate în derulare sau care urmează a fi derulate în perioada imediat următoare și care este impactul pe care îl au/îl estimați asupra bunului mers al vieții maramureșenilor?

Cel mai important obiectiv în derulare în momentul de față este Acumularea Runcu iar investițiile cu impact major asupra bătăimărenilor sunt cele legate de "Amenajare râu Săsar" care sunt în curs de execuție.

Având în vedere că tematica Zilei Mondiale a Apei din acest an este „Cooperarea în domeniul apei” cum este cooperarea pe acest segment la nivel internațional și național?

Apele nu țin cont de granițe, cooperarea foarte bună a colegiilor din Ucraina ne ajută să deschidem noi orizonturi, dar și să depășim probleme legate de fenomene de risc ale Râului Tisa.

De asemenea, întreaga noastră activitate este strâns legată de cea a colegilor din Administrația Bazinală de Apă Someș - Tisa, dar și a celorlalți colegi din cadrul Administrației Naționale „Apele Române”.

Pentru că accentul cade pe colaborare și comunicare, cum se realizează ea la nivelul administrației locale?

Specificul activității noastre implică transparență în comunicare. Aceasta se reflectă în acțiunile comune desfășurate cu celelalte instituții publice ale administrației locale, cu atât mai mult cu cât facem parte din Comitetul Județean pentru Situații de Urgență, asigurând funcționalitatea pe linie de apărare împotriva inundațiilor.

În ce măsură experiența acumulată în mediul privat completează activitatea desfășurată azi, în sistemul public administrativ?

Mediul privat mi-a deschis o altă perspectivă de percepție; spiritul combativ îmi folosește din plin. Dinamismul specific mediului privat s-a corelat perfect cu provocările pe care le-am întâlnit aici. Specificul instituției mă obligă să învăț în fiecare zi, cu atât mai mult cu cât suportul activității implică cunoașterea a multor domenii de activitate: hidrologie, hidraulică, construcții hidrotehnice, chimie dar totul devine accesibil când ai aproape întregul colectiv al SGA Maramureș.

„În spatele oricăror activități de gospodărire a apelor din județul nostru stă activitatea personalului Sistemului de Gospodărire a Apelor Maramureș”

Interviu **Stelian Ivașcu** - inginer-șef SGA Maramureș

„O activitate de gospodărire performantă trebuie să fie însoțită și de suport fizic performant. Din această perspectivă putem vorbi de un sistem hidrologic cu transmisie automată ale datelor care are un efect major în gestionarea eficientă a inundațiilor, cu un laborator de analize a calității apelor la standarde europene, de programe de monitorizare și urmărire a calității apei. Trebuie să amintim aici de programul investițional realizat la Amenajarea hidrotehnică Strâmtori-Firiza...”

Stelian Ivașcu

Ziua mondială a apei propune la fiecare aniversare teme inedite, uneori provocatoare, anul acesta tema aleasă este „Cooperare în domeniul apei – Să facem să se întâmple”. Cum percepeți aceste sloganuri și cum se reflectă ele în activitatea de gospodărire a apelor din județul Maramureș?

Pentru cei care lucrăm în structurile Administrației Naționale „Apele Române” temele propuse se regăsesc zi de zi în sectoarele noastre de activitate. Fie că este vorba de faptul că populația urbană crește mai rapid decât se poate adapta infrastructura de apă și avem exemplul reședinței noastre de județ care a parcurs un program investițional complex de rețehnologizare și modernizare a stațiilor de tratare și epurare a apei precum și a rețelelor de transport și distribuție sau faptul că gestionarea și dezvoltarea durabilă și echitabilă a resurselor de apă se poate face numai într-un context de cooperare național și transfrontalier, spațiul geografic al județului oferind și o graniță naturală cu Ucraina prin intermediul râului Tisa.

Cum se adaptează gospodăria apelor din județul nostru cerințelor impuse de UE?

Într-un anumit quantum activitățile care acum se derulează într-un cadru impus de documente legislative europene, de exemplu Directiva pentru tratarea apelor urbane, Directiva privind nitrății, și evident Directiva-cadru 2000/60/CE se regăseau în activitățile specifice ale sistemului de gospodărie a apelor. În fapt cerințele UE au ca finalitate o stare mai bună a apelor și acest lucru se obține doar cu un efort conjugat și conștient al tuturor. Pornind de la elemente de educație socială la considerente tehnice, de respectare a disciplinei tehnologice la utilizatorii de ape și asigurarea resurselor financiare pentru derularea investițiilor de conservare și

punere în siguranță a elementelor ce derivă din fosta industrie minieră.

O activitate de gospodărire performantă trebuie să fie însoțită și de suport fizic performant. Din această perspectivă putem vorbi de un sistem hidrologic cu transmisie automată ale datelor care are un efect major în gestionarea eficientă a inundațiilor, cu un laborator de analize a calității apelor la standarde europene, de programe de monitorizare și urmărire a calității apei. Trebuie să amintim aici de programul investițional realizat la Amenajarea hidrotehnică Strâmtori-Firiza...

Barajul Firiza este un reper esențial în viața municipiului Baia Mare și unica sursă de alimentare cu apă brută. Este, cred, interesant să aflăm câteva repere mai vechi sau actuale despre acest obiectiv. În fapt chiar d-voastră, în anumite momente de secetă sau inundații, ați apărut în media cu informații, precizări sau clarificări care la momentele respective au edificat opinia publică.

Puțină lume care parcurge drumul de contur al lacului Firiza realizează că în partea aval a acesteia este mai mult decât un baraj. Este vorba de o amenajare hidrotehnică complexă compusă din două baraje, o derivație, o aducțiune de apă, un nod hidrotehnic, trei centrale hidroelectrice.

Amenajarea are funcțiunile de alimentare cu apă a municipiului Baia Mare și localităților limitrofe, atenuare a undelor de viitură, producere a energiei electrice. Barajul Strâmtori-Firiza care asigură retenția de apă pentru lacul Firiza este un baraj din beton cu contraforți ciupercă și deversor central având o înălțime de 51, 5 m și o lățime de 200 m. Barajul este unul din cele 4 baraje de acest tip existente în România și este construcția hidrotehnică cea mai reprezentativă a județului nostru.

Câte inundații au trecut peste barajul Firiza?

În fiecare an se înregistrează cel puțin 10 situații de exploatare a amenajării în condiții de ape mari. Până la anumite valori ale debitului afluent, sub 100 m³/s, ele se încadrează într-o normalitate de exploatare. Valorile mai mari induc strategii de exploatare adecvate condițiilor concrete înregistrate respectiv integrarea tuturor informațiilor din bazinele de recepție Firiza și Mara Superior date la posturile pluvio și hidrometrice, rezerva de apă din zăpadă, gradul de saturație al solului, aspecte legate de prognozele și avertizările hidrometeorologice, situația hidrologică din aval de amenajare înregistrată pe râurile Firiza și Săsar. Exploatarea amenajării în aceste situații implică o maximă responsabilitate pentru că în aval se află situat municipiul Baia Mare și orice evacuări de debite peste capacitatea de transport a albiei râurilor Firiza și Săsar au efecte distructive majore. În istoria amenajării sunt de notorietate viiturile din anul 1970 când debitul afluent în amenajare a fost egal cu debitul de calcul al barajului Firiza și anul 2001 când debitul afluent a fost de 158 m³/s. În 2001 exista aprobarea Ministerului Mediului pentru evacuarea de debite care ar fi inundat parțial zonele adiacente ale râurilor Firiza și Săsar însă exploatarea profesionistă a amenajării a condus la salvarea situației.

Mai putem vorbi de restricții în livrarea apei din lacul Firiza?

Ultimii ani au stat, din punct de vedere hidrologic, sub semnul secetei hidrologice.

Potențialul de livrare al Amenajării hidrotehnice Firiza este de 2,35 m³/s cu asigurarea de 97%. În condițiile în care consumul maxim al municipiului, populație și industrie, nu depășește 0,8 m³/s nu se pune problema livrării apei cu restricții.

Putem vorbi de siguranța în exploatare a Barajului Firiza?

Barajul Strâmtori-Firiza beneficiază de aparatură de urmărire a comportării construcției de proveniență austriacă și elvețiană, firme care sunt de notorietate în domeniu. Sistemul de urmărire impus de la punerea în funcțiune și modernizat în diverse etape permite evaluări imediate sau pe termen scurt care dau imaginea comportării acestuia. Anual se întocmesc de către personalul de exploatare studii de comportare ale barajului Strâmtori-Firiza care se avizează în comisii de specialitate. Concluziile acestor studii scot în evidență comportarea normală a acestui baraj.

Aminteați de un programul investițional realizat la Amenajarea hidrotehnică Strâmtori-Firiza. În ce a constat acesta?

Întrebarea d-voastră îmi permite să detaliez problematica comportării Barajului Strâmtori-Firiza, lucru pe care aș fi doris să-l fac anterior acestei întrebări.

Amenajarea a beneficiat de o investiție derulată prin Banca Mondială și care în final a permis rezolvarea unor probleme de infiltrații la barajul Berdu, realizarea unei conducte de by-pass a lacului Berdu, reabilitare echipamente hidromecanice, impermeabilizare descărcător de ape mari baraj Strâmtori, amenajarea malurilor lacului Berdu, reabilitarea sistemului de drenaj dintre baraje, reabilitarea Turnului de manevră. De asemenea sistemul de urmărire a comportării barajului Strâmtori a fost modernizat și funcționează în varianta de urmărire continuă și transmitere a datelor. A fost creat și un sistem de monitoring și sistem informațional legat de amenajare care poate fi accesat de personalul responsabil cu exploatarea. În esență această investiție a schimbat fața Amenajării Strâmtori-Firiza și a permis realizarea unor dotări performante și la nivelul de exigență al acestor timpuri. În spatele promovării și realizării acestei investiții stau ani de muncă dar realizarea este într-adevăr deosebită.

Ce mesaj doriți să transmiteți locuitorilor județului cu ocazia Zilei Mondiale a Apei?

Doresc să reamintesc că în spatele oricăror activități de gospodărire a apelor din județul nostru, stă activitatea personalului Sistemului de Gospodărire a Apelor Maramureș. În primul rând doresc să le aduc mulțumiri lor, celor care asigură veghea, exploatarea și întreținerea sistemului. Doresc de asemenea să transmit locuitorilor județului nostru că în problematica gospodăririi apelor suntem toți într-un parteneriat care are ca și scop final îmbunătățirea condițiilor de viață fapt pentru care îi considerăm colegii noștri și vom aprecia orice sugestii și recomandări.

SISTEMUL DE GOSPODĂRIRE A APELOR MARAMUREȘ

Trecut, Prezent, Viitor

Sistemul de Gospodărire a Apelor Maramureș face parte din cadrul Administrației Bazinale de Apă Someș – Tisa, fiind parte integrantă a Administrației Naționale Apele Române.

Administrația Națională „Apele Române” administrează apele din domeniul public al statului și infrastructura Sistemului Național de Gospodărire a Apelor formată din lacuri de acumulare, diguri de apărare împotriva inundațiilor, canale, derivații interbazinale, prize de apă și alte lucrări specifice, precum și infrastructura sistemelor naționale de veghe hidrologică, hidrogeologică și de monitorizare a calității resurselor de apă aflate în patrimoniul său, în scopul cunoașterii și a gestionării unitare pe ansamblul țării, a resurselor de apă de suprafață și subterane.

Scurt istoric al Sistemului de Gospodărire a Apelor Maramureș

Sistemul de Gospodărire a Apelor Maramureș are ca dată de naștere anul 1970 iar clădirea în care funcționează a intrat în folosință începând cu anul 1978. În perioada 1970-1990 instituția a purtat numele de Oficiu de Gospodărire al Apelor, denumire păstrată încă în memoriul multor maramureșeni. Începând din august 1990 se numește Sistemul de Gospodărire a Apelor Maramureș. Activitățile desfășurate de-a lungul timpului s-au adaptat continuu la cerințele existente în domeniu, reușind să se facă față tuturor provocărilor.

Principalele atribuții

Sistemul de Gospodărire a Apelor Maramureș reprezintă structura teritorială legal abilitată, investită cu aplicarea unitară a strategiei naționale în domeniul gospodăririi resurselor de apă, pe teritoriul bazinelor hidrografice Someș și Tisa în județul Maramureș, având următoarele atribuții principale:

- Aplicarea Programului național de implementare a prevederilor legislației proprii armonizate cu Directivele Uniunii Europene în domeniul gospodăririi durabile a apelor;
- Administrarea și exploatarea infrastructurii Sistemului național de gospodărire a apelor;
- Monitorizarea hidrologică și de calitate a resurselor de apă;
- Gestionarea și valorificarea resurselor de apă de suprafață și subterane cu potențialele lor naturale și fondul de date din domeniu;
- Reglementarea și controlul folosințelor de apă, al lucrărilor construite pe ape sau care au legătură cu apele;
- Asigurarea conformării cu cerințele legale din domeniul gospodăririi apelor prin activitatea de inspecție a apelor;
- Avertizarea și realizarea măsurilor de prevenire, combatere și înlăturare a efectelor inundațiilor și a poluărilor accidentale;

Granița naturală creată de râul Tisa între România și Ucraina a permis dezvoltarea unor proiecte de colaborare transfrontalieră, precum și a unor strânse legături culturale. Sistemul de Gospodărire a Apelor Maramureș are ca obiectiv strategic continuarea activităților în cadrul „Acordului între Guvernul României și Guvernul Ucrainei privind cooperarea în domeniul gospodăririi apelor de frontieră”.

Activitățile Sistemului de Gospodărire a Apelor Maramureș

Sistemul de Gospodărire a Apelor Maramureș are în componență două sisteme hidrotehnice: Someș și Tisa.

Sistemul Hidrotehnic Someș

- 1.076 km cursuri de apă;
- 2 centrale hidroelectrice;
- 29,5 km îndiguiri;
- 76,2 km regularizări de râuri;
- 33,9 km consolidări și apărări de mal;
- 9,8 km canale;
- 302 obiective cadastrale, Barajul Strâmtori - Firiza; Barajul Berdu.

Sistemul Hidrotehnic Tisa:

- 1.224 km cursuri de apă;
- 29,27 km diguri;
- 87,8 km regularizări;
- 83,5 km consolidări de mal.

Entități funcționale din cadrul Sistemului de Gospodărire a Apelor Maramureș

Activitățile specifice se desfășoară în cadrul mai multor entități funcționale:

- Biroul Exploatare Lucrări coordonează activitatea de exploatare a lucrărilor hidrotehnice din Maramureș și urmărește starea cursurilor de apă codificate.
- În ceea ce privește Monitoringul Integrat Cantitativ și Calitativ al Apelor activitatea este desfășurată la nivelul a două entități funcționale: Gestiunea Resurselor de Apă și Laboratorul de Calitate a Apelor.
- Gestiunea Resurselor de Apă desfășoară activități consacrate normativ-metodic în vederea cunoașterii stării și evoluției cantitative și calitative, alocării judicioase a resurselor de apă utilizatorilor, gestionarea operativă a situațiilor de urgență (secetă, poluări accidentale), fundamentarea deciziilor privind protecția mediului acvatic.
- Laboratorul Local de Calitate a Apelor, acreditat RENAR, monitorizează calitatea resurselor de apă în

conformitate cu Directivele Uniunii Europene și gestionează, împreună cu celelalte compartimente, situațiile de urgență.

■ Cele două stații hidrologice Baia Mare și Sighetu Marmăției au obiectiv principal asigurarea veghe hidrologice permanente pentru constituirea fondului hidrologic național (depășiri de cote, viituri, condiții meteorologice deosebite etc). Activitatea stațiilor hidrologice este indisolubil legată de activitatea Biroului Dispecerat și Apărare Împotriva Inundațiilor.

■ În situația producerii unor fenomene hidrometeorologice periculoase prin Biroul Dispecerat și Apărare Împotriva Inundațiilor cu participarea personalului sistemelor hidrotehnice, se asigură managementul situațiilor de urgență generate de inundații, accidente la construcțiile hidrotehnice și poluări accidentale.

■ Entitățile funcționale: Financiar-Contabil, Juridic, Resurse Umane, Inspecția Apelor asigură buna desfășurare a tuturor activităților specifice.

■ Buna cooperare din cadrul compartimentelor se reflectă în relațiile de colaborare cu instituțiile a căror activitate are legătură cu gospodăria apelor.

În acest an se celebrează cea de-a 21-a aniversare a Zilei Mondiale a Apei, desemnată ca zi internațională a apei în anul 1992, de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite, la propunerea Conferinței Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare. Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a decis ca anul 2013 să fie declarat „Anul internațional al cooperării în domeniul apei”.

Această temă specifică reprezintă pentru ziua de 22 martie 2013, o pledoarie pentru gestionarea durabilă și echitabilă a resurselor de apă, prin consolidarea cooperării la nivelul bazinelor hidrografice transfrontaliere. Pe teritoriul bazinului hidrografic Someș-Tisa se află cursurile superioare și mijlocii a numeroase râuri: Someș, Crasna, Tur, Tarna Mare, care traversează frontiera de stat, iar râul Tisa formează un sector de frontieră a României. Ca urmare, gospodărirea apelor se asociază și cu aspecte internaționale, mai ales că procesul de aderare a României la Uniunea Europeană determină o foarte bună cooperare cu țările vecine. Cooperarea bilaterală are loc în baza acordurilor încheiate cu Republica Ungară și cu Ucraina. Colaborarea bilaterală România – Ucraina în domeniul gospodăririi apelor se desfășoară în baza prevederilor „Acordului între Guvernul României și Guvernul Ucrainei privind cooperarea în domeniul gospodăririi apelor la frontieră”, semnat la 30 septembrie 1997 la Galați. Acordul prevede ca această colaborare să se realizeze în trei direcții distincte: apărarea împotriva inundațiilor, gospodărirea apelor, calitatea apelor transfrontaliere și schimbul de date transfrontalier. Colaborarea bilaterală România – Republica Ungară are loc în baza prevederilor „Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor de frontieră”, semnat la Budapesta la 15 mai 2003. În baza acordului, Comisia Mixtă Româno-Ungară urmărește realizarea cooperării în domeniile: apărare împotriva inundațiilor, gospodărirea apelor, calitatea apelor transfrontaliere și schimbul de date transfrontalier. Acordul dintre România și Ungaria este în conformitate cu cerințele Directivei Cadru Apa (2000/60/CE), fiind încheiat după publicarea directivei în documentele oficiale ale Uniunii Europene. Acordurile încheiate de România cu țările vecine privind apele transfrontaliere se bazează pe principiile managementului integrat al apei, promovate de Directiva Cadru Apa și celelalte directive care au legătură cu apa. Acordurile bilaterale cuprind aspecte importante referitoare la: schimbul de informații și date pentru managementul integrat al resurselor de apă, gestionarea resurselor de apă în perioade de inundații și secetă și dezvoltarea proiectelor bilaterale; în cazurile în care legislațiile naționale a două țări nu sunt în concordanță, se aplică principiile Uniunii Europene sau ale Convenției privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a fluviului Dunărea (semnată la Sofia în anul 1994).

Ing. **Ioan Rosu**, Director Tehnic RAPM
Administrația Bazinală de Apă Someș-Tisa

Agendă Evenimente SGA Maramureș

2013

ZIUA MONDIALĂ A APEI

În fiecare an în data de 22 martie Sistemul de Gospodărire a Apelor Maramureș celebrează Ziua Mondială a Apei. În acest an tematica este "Cooperare în domeniul apei - Să facem să se întâmple!" Scopul tematicii este de a atrage atenția asupra importanței apei și gestionarea durabilă și echitabilă a resurselor de apă, prin intermediul cooperării la nivel internațional (transfrontalier) și național pentru a contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață prin șanse egale la apă.

În acest an la nivelul Sistemului de Gospodărire a Apelor Maramureș se organizează următoarele evenimente cu ocazia Zilei Mondiale a Apei:

În data de **19 martie** la ora 11:00 va avea loc Ziua Porților Deschise. Vor participa elevii ai Școlii Gimnaziale Speciale din Baia Mare alături de profesorii lor psihopedagogi (Hicea Cornea Adina și Tura Roxana). Elevii vor prezenta un scurt moment artistic cuprinzând poezii, ghicitori, cântece și o mini-expoziție de desene ce vor fi expuse în holul instituției.

Tot în data de 19 martie la ora 12:00 se va desfășura evenimentul sportiv Cupa "Ape Curate" la fotbal la care vor participa angajați din cadrul SGA Maramureș, Direcția Silvică Maramureș, Ocolul Silvic Municipal și Inspectoratul pentru Situații de Urgență Maramureș.

În data de **20 martie** ora 13:00 în

cadrul școlii gimnaziale "Avram Iancu" se va desfășura o masă rotundă cu discuții libere prilejuite de acest eveniment, vizionări de filme, impresii.

De asemenea, la această manifestare vor lua parte și elevii Școlii gimnaziale "Avram Iancu", Liceul Teoretic Sanitar (prof. dr. Faur Cornel), Școala gimnazială "Nichita Stănescu" (prof. Bolchiș Marius); Școala gimnazială "Nicolae Iorga" (prof. Mociran Diana); Școala gimnazială "Vasile Blaga" (prof. Ciugulin Adrian); Seminarul Teologic Ortodox "Sf. Iosif Mărturisitorul" (prof. Faur Rozalia).

În **21 martie** la ora 10:00 în cadrul Salonului Artelor al Bibliotecii Județene "Petre Dulfu" va avea loc prima ediție a simpozionului științific "Colaborări pentru Viitor" la care vor participa colegii din cadrul Administrației Naționale Apele Române, profesori universitari, studenți, colaboratori etc.

